

NACIONALNO VIJEĆE ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE

OZNAKA: NVOO-00020-14-0003

Zagreb, 18. lipnja 2014.

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta obratilo se 28. travnja 2014. godine s molbom Nacionalnom vijeću za odgoj i obrazovanje da u tijeku javne rasprave o Nacrtu nastavnog plana i programa građanskoga odgoja i obrazovanja za osnovnu i srednju školu u Republici Hrvatskoj o istom dostavi svoje stručno mišljenje, primjedbe i prijedloge.

Nacionalno vijeće za odgoj i obrazovanje donosi sljedeće

MIŠLJENJE

O NACRTU NASTAVNOG PLANA I PROGRAMA GRAĐANSKOG ODGOJA I OBRAZOVANJA ZA OSNOVNU I SREDNJU ŠKOLU U REPUBLICI HRVATSKOJ

Nacionalno vijeće za odgoj i obrazovanje (u daljnjem tekstu Nacionalno vijeće) podržava uvođenje Građanskog odgoja i obrazovanja (GOO) u osnovne i srednje škole u Republici Hrvatskoj smatrajući kako je politička pismenost i razvoj građanskih kompetencija, kao i odgoj i obrazovanje za aktivno i demokratsko građanstvo jedan od preduvjeta razvoja demokratskog društva.

Predloženi nacrt nastavnoga plana i programa temelji se na praćenju provedbe i evaluaciji dvogodišnje eksperimentalne provedbe kurikuluma građanskog odgoja i obrazovanja u 12 osnovnih i srednjih škola u Hrvatskoj, ali i na 15-godišnjem iskustvu provođenja tih sadržaja u školskom i u predškolskom odgoju i obrazovanju.

Podržavamo takvo sustavno i postupno uvođenje GOO-a, kao otvorenog sadržaja, koji ostavlja prostor za razvoj, prilagodbu i unapređenja.

Naziv i sadržaj dokumenta sugeriraju kombinaciju nastavnog plana i programa te kurikuluma. Završnu inačicu valja usuglasiti sa Strategijom znanosti, obrazovanja i tehnologija, Nacionalnim okvirnim kurikulumom, kao i s izmijenjenim Zakonom o odgoju i obrazovanju u osnovnim i srednjim školama strogo pazeći na sve pravne procedure prilikom donošenja dokumenta.

S obzirom na nacrt samoga programa, mišljenja smo da:

1. je ambiciozno postavljanje velikog broja ishoda (čak 289!) nerealno u odnosu na nastavni plan, tj. raspoloživ broj nastavnih sati
2. se nedovoljno spominju sadržaji koji su važni s obzirom na društveni kontekst u kojem živimo: digitalna i medijska pismenost, volonterstvo, važnost cjeloživotnog obrazovanja, ali i teme poput prava na štrajk, prava na peticiju, građanski neposluh, pravo na pristup informacijama i sl.

3. je nužno što prije dodatno urediti didaktičko-metodički okvir provedbe programa u 6. razredu u kojem njegova realizacija kreće već ove jeseni. Treba jasnije definirati cilj, operacionalizirati zadatke, izdvojiti ključne pojmove i odrediti kognitivne i afektivne odgojno-obrazovne ishode

4. unatoč tome što pretpostavljamo kako će kurikulumska reforma odgojno-obrazovnog sustava (u okviru devetogodišnje osnovne škole) dovesti do izmjena u vrednovanju učeničkih postignuća, već je sada potrebno ugraditi temelje vrednovanja orijentirane prema ishodima učenja. Pritom treba pratiti i vrednovati i afektivne i kognitivne ishode, a ocjenjivati samo one kognitivne.

5. nije sasvim jasno o kakvom se stručnim profilu poučavatelja GOO-a radi i na koje će se načine, materijalno i programski, poticati i pratiti njihovo školovanje i usavršavanje. Smatramo da bi to trebali biti učitelji društveno-humanističkog usmjerenja s dodatnim formalnim i neformalnim usavršavanjem u području GOO-a. Dugoročno gledajući, nužni su novi nastavni materijali, novi sveučilišni kolegiji na studijima koji educiraju buduće učitelje i odgojitelje, čak i novi specijalistički studij.

Zaključno, Nacionalno vijeće daje **pozitivno mišljenje** o NACRTU NASTAVNOG PLANA I PROGRAMA GRAĐANSKOG ODGOJA I OBRAZOVANJA ZA OSNOVNU I SREDNJU ŠKOLU U REPUBLICI HRVATSKOJ. Međutim, uvođenje novog predmeta bez osiguranja svih potrebnih normativnih, materijalnih i kadrovskih resursa može dovesti u pitanje njegovu kvalitetnu provedbu.

Stoga obvezujemo donositelje odluka da osiguraju normativnu podlogu za uvođenje Kurikuluma građanskoga odgoja i obrazovanja, da poštuju procedure te osiguraju ljudske i materijalne resurse kako bi građanski odgoj i obrazovanje u potpunosti i kvalitetno bilo uvedeno u odgojno-obrazovni sustav Republike Hrvatske.

**predsjednica Nacionalnog vijeća
za odgoj i obrazovanje**

prof. dr. sc. Jasna Krstović

